

't Buitenblad

NIEUWSBRIEF VAN VERENIGING LANDSCHAPSBEHEER VLEUTEN - DE MEERN

Nr. 2 maart / april 2013 | jaar 2

Beste knotter,

Zie hier al weer het 2^e nummer van jaargang 2.

- de rubriek **Enig idee waar dit is?** tref je niet meer in het Buitenblad aan. Want geen respons...
- om de biologische kennis wat op te vijzelen, lees je de tekst hiernaast.
- Martin sjouwt op blz. 2 met de boomstam.
- er zijn bijdragen van Bertheke (blz. 3 en 5), Hans van A en Koos (blz.10)
- op blz. 3 een kort verslagje over de verrassing, die Reint ten deel viel.
- het (voorlopig) laatste artikel over de essentaksterfte tref je aan op blz. 4
- over de huidige organisatie van natuurontwikkeling en beheer doet Reint een boekje open in deel 2: zie blz. 5,6 en 7
- wat we de afgelopen periode hebben uitgespookt, kun je lezen vanaf blz. 7
- Dries klappt uit de school in de rubriek **Binnenste buiten.....** (laatste blad)
- binnenkort beginnen we weer met 't zagen en kloven van het haardhout. Hulp daarbij is zeer nodig, want er moet ook nog hout (ca 70 kuub) uit het veld opgehaald worden. Er resten nog een paar dagen om het winterprogramma af te ronden. Voor liefhebbers van wilgen knotten en een "behaaglijk" vuurtje voorlopig de laatste kans dit seizoen!!
- bijdragen aan 't Buitenblad in de vorm van foto's, artikelen, interviews enz. blijven natuurlijk welkom. Graag voor 1 mei.

Aandacht voor:

De Kievit (Vanellus vanellus)

In de Petersons vogelgids wordt deze "punk" omschreven als een typische vogel van boerenland. Wij zien deze fraaie vogel nogal eens vanaf een kade in een grillige vlucht boven het weiland zwieren. Hij is gemakkelijk te herkennen aan de lange, puntige kuif en brede, zwarte

borstband, contrasterend met witte onderdelen en natuurlijk aan de markante roep (kiè-wi of kie-r-wie) en, in vlucht, aan de brede, zeer afgeronde vleugels.

Oorspronkelijk broedden kieviten op de grassteppen in Europa en Azië. De mens is deze gebieden steeds meer gaan gebruiken voor 't houden van vee en het verbouwen van gewassen. De Kievit is één van de weinige soorten, die zich goed konden aanpassen aan de veranderde omgeving. Tegenwoordig broedt de Kievit in allerlei open terrein. De status van de Kievit is op dit moment nog niet bedreigd. Sinds 1980 is er wel een afname. In 2000 werden 200.000 tot 300.000 broedparen vastgesteld. Oorzaken van de afname: de steeds intensievere landbouw, de lage grondwaterstand, predatie en verstedelijking.

Hoofdvoedsel wordt gevormd door wormen; daarnaast eten ze allerlei insecten en zaden.

Het broedseizoen loopt van half maart tot in juli. Een legsel bestaat meestal uit 4 eieren; het broeden duurt 26 à 28 dagen. Het nest wordt gemaakt in een ondiep kuiltje in grasland en bouwland.

Er geldt een provinciaal maximum van 5939 geraapte eieren en een persoonlijk maximum van 15 eieren. Elke vondst dient te worden gemeld in een sms. De vinder krijgt daarna te horen of het ei nog geraapt mag worden.

Vorig jaar werd het 1^e Kievitseizoen gevonden op 10 maart te Oudehaske in Friesland.

Bron: Petersons vogelgids
Wikipedia

In de rubriek **De Boomstam** wordt een (aspirant)lid

uitgenodigd te verhalen wat de beweegredenen zijn een deel van de vrije tijd in te zetten voor het landschapsbeheer.....

In deze nieuwsbrief verhaalt Martin Bakker Arkema.....

zie hier Martin in een landschap als dynamisch veranderende entiteit.....

Van Bomen Knotten tot Landschapsbeheer

'Boompje knotten lijkt me wel wat', dacht ik toen ik in 1998 in de plaatselijke kwaliteitskrant (toen nog!) 'de Brug' las over de activiteiten van een Vereniging Landschapsbeheer. Mijn eerste project was het land achter de Balijs, nu een frisse Vinex-nieuwbouwwijk. De rustieke wilgen die we toen met zorg de periodieke knotbeurt gaven, zijn nu geroid of opgenomen in het stadslandschap. Is het werk achteraf genomen dan voor niets geweest? Welnee, een landschap is een dynamisch veranderende entiteit, m.a.w. sommige ontwikkelingen kan je niet stoppen maar wel in een milieuvriendelijker richting sturen. Onze gewaardeerde eerste knotter (en ex-politicus) Reint heb ik eens horen zeggen: "ik ben niet tegen plan A maar voor een beter plan B" (golfbaan Haarzuilens).

In het kader van het veranderde landschap kan je in veel gevallen wel spreken van een 'gevalletje jammer' of vaker nog van een 'gevalletje doodzonde'.

In elk geval merkte ik al bij de eerste kennismaking dat je in onze Vereniging twee stromingen hebt: de motorzaggers en de handzaggers, oftewel, wij willen opschieten tegenover wij willen geen lawaai.

We kunnen constateren dat we als Vereniging daar een 'modus vivendi' voor hebben gevonden: de motorjongens (nooit vrouwen!?) gaan productie maken en de verstokte handzaggers gaan verderop aan de slag. Prima, niks mis mee.

Het werd me in de loop der tijd ook duidelijk dat de Vereniging Landschapsbeheer meer is dan een stel knotters, door Atja onlangs treffend benadrukt op het verrassingpartijtje voor Reint.

In de club zitten ook erkende vogelaars, dierenbeschermers (Piet: "daar ga ik werk van maken"), biologen (zie Buitenblad), boomdeskundigen en andere natuurliefhebbers.

Kortom, landschapsbeheer is een veelomvattend begrip dat een veelomvattende aanpak vereist met een gevarieerde deskundigheid. Gemeente Utrecht is daar inmiddels - na enig lobbywerk - ook achter gekomen.

Dit veelomvattende aspect vinden we tevens terug in ons ledenbestand. We zijn een unieke verzameling eigenheimers (en dan bedoel ik geen aardappelen) die dikwijls meer werklust hebben dan empathie. Er zijn weinig verenigingen in Nederland waar het IQ zo veel hoger is dan het EQ. Puntje van aandacht.

Mijn activiteiten bij onze club vind ik een aangename, gezonde en leerzame tijdpassering - en in de gezamenlijk aanpak - van groot maatschappelijk nut.

Ook in den vreemde bemerk ik mijn veranderde kijk op de natuur want dan beoordeel ik bijvoorbeeld de Franse platanen op hun knotgehalte en bekijk ik het landschap op een ruimere wijze dan 'huisje-boompje-beestje'.

Afsluitend wens ik onze Vereniging Landschapsbeheer Vleuten - de Meern een bloeiend bestaan toe en ik hoop dat ik daar nog lang deelgenoot van mag zijn!

Martin Bakker Arkema

Ik geef de boomstam door aan een geboren en getogen Vleutenaar: Theo Wolters.

Op woensdag 30 januari werd Reint door Ad met een smoes naar de Buitenplaats gelokt. De verbazing was van zijn gezicht te lezen toen hij de deur naar de vergaderruimte had geopend en ruim 20 leden hem onder luid applaus verwelkomden. Zoals bekend, heeft Reint zijn verantwoordelijkheden binnen onze vereniging intussen overgedragen. Tevens viert hij al bijna 80 jaar lang dat hij weer een jaartje ouder wordt. Al met al een prima gelegenheid, dacht Atja om hem eens in het zonnetje te zetten.

Nadat Reint voorzien was van koffie, stak Atja van wal en gaf een verhelderend exposé over de geschiedenis van de vereniging en Reints verdiensten en inspanningen. Na haar verhaal overhandigde ze de bijna-jarige een mooie ets van een stukje natuur in de buurt van de Maarsseveense Plassen. De ets is van een Utrechtse kunstenaar.

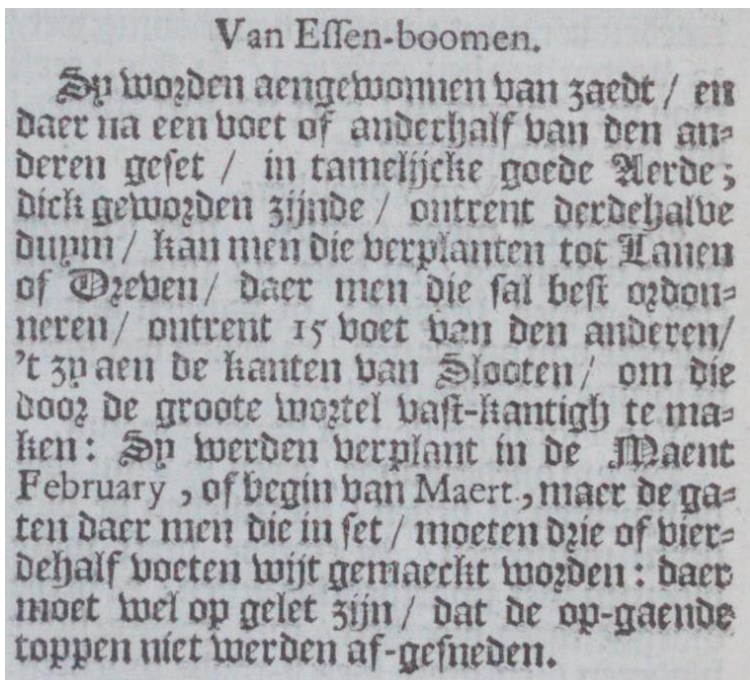
Vervolgens mocht Hans van A. via enige uitleg een fraaie fles Amarone en Ad een mooie foto van Reint achter een schone Italiaanse overhandigen.

Na enige woorden van dank pakte de "jubilaris" uit een grote doos nog enige boeken van de journaliste Ineke Noordhoff. Het zeer leeswaardige boek "Natuurmakers" werd door Reint aan de actieve leden in het veld meegegeven met de hoop dat het de inspiratie zal geven waar de vereniging en de natuur wel bij zal varen.

Foto's: Jan Kleymans

Hovenier J.v.d.Groen van de Prins van Oranje had in 1670 ook wat te zeggen over het planten van essen: toen nog zonder ziekte?

Vertaling:

Van Essen-boomen.

Sy worden aengewonnen van zaedt/ en daer na een voet of anderhalf van den anderen geset/ in tamelijcke goede Aerde; dick geworden sijnde/ ontrent derdehalve duym/ kan men die verplanten tot Lanen of Dreven/ daer men die sal best ordonneren/ ontrent 15 voet van den anderen/ 't sy aen de kanten van Slooten/ om die voor de groote wortel vast-kantigh te maken: sy werden verplant in de Maent February, of begin van Maert, maer de gaten daer men die in set/ moeten drie of vierdehalf voeten wijt gemaectt worden: daer moet wel op gelet zijn/ dat de op-gaende toppen niet werden af-gesneden.

Na het educatieve stukje over het essenbeheer in vroeger tijden, (waarvoor dank, Bertheke), een aardig brugje naar het 3^e deel over de essentaksterfte. In deel 2 werd gesteld dat omvorming een allerlaatste optie is.....

De essentaksterfte

deel 3

Omvorming

Voor omvorming zijn er 2 opties.

1- het hakhoutbeheer voortzetten. Meer resistente exemplaren van de es kunnen behouden worden. Daarnaast kunnen tegen iepenziekte resistente iepen, haagbeuk, veldesdoorn, hazelaar of zwarte els ingeboet worden en meege-
nomen worden in het hakhoutbeheer, zodat een gemengde en duurzamer hakhoutopstand ontstaat.

wellicht een optie voor het ernstig aangetaste essenhakhoutbestand van Queeckhoven in Breukelen.....?

Opname gemaakt in januari 2010, het jaar dat de ziekte het noord-oosten van ons land bereikte.
Foto: Hans van Aartrijk

2- de opstand laten uitgroeien tot een gemengd middenbos of opgaand bos, dat past bij de groeiplaats, veel eiken-haagbeukenbos. Het hakhoutkarakter gaat dan deels verloren. Hierbij kunnen hakhoutstoven van meer weerbare essen (indien aanwezig) nog wel groepsgewijs regelmatig afgezet worden of op enen gezet worden om de oude stamvoet te behouden. Er moet dan wel voor schaduwbrengende bomen of een struiklaag gezorgd worden om verruiging met bramen e.d. tegen te gaan.

Essenbossen

De strategie hangt hier vooral af van het aandeel es en de belangrijkste functie van het bos. Bij verspreide essen in een bos met als hoofdfunctie natuur kunnen extra maatregelen beperkt blijven tot het omzagen van zieke essen, die een risico vormen voor bezoekers, bijv. langs drukbezochte wegen en paden. In gemengde bossen kan gestuurd worden op de mengboomsoorten en eventueel resistent blijvende essen. Bij een natuurfunctie kan ingrijpen desnoods achterwege blijven en kunnen de afstervende essen achterblijven als dood hout.

Als verruiging een probleem kan worden, moet er voor voldoende aandeel schaduwbrengende bomen en struiken in de menging gezorgd worden.

Opname van het zelfde perceel in Queeckhoven 2 jaar later. Een zeer groot deel is ernstig aangetast en verruiging m.n. door braam is opgetreden.

Foto: Jan Kleymans (jan. 2012)

In monoculturen van es kan afgewacht worden of een deel van de bomen resistent blijkt te zijn; daarnaast kan alvast een omvormingsscenario uitgewerkt worden.

Vooraf bij een hoog aandeel es en een productiefunctie is tijdige oogst van een deel van de essen een belangrijke optie voor het beheer.

Als er resistentie tegen de essenschimmel in opstanden aanwezig lijkt, is het een optie om selectief hierop te dunnen. Als dat niet het geval is, ligt een eindkap meer voor de hand. Zolang er geen plantgoed van resistente essen beschikbaar is, adviseert het Bosschap om voorlopig geen essen in opstandverband aan te planten.

Stand van zaken

Het Centrum voor Genetische bronnen Nederland voert op dit moment onderzoek uit. De eerste inspectierondes langs proefbeplantingen (er zijn zo'n 30-tal proefveldjes) stemmen de onderzoekers hoopvol.

De verschillen tussen de diverse genetische herkomsten zijn opvallend en ook redelijk consistent.

Hieruit kunnen hopelijk tolerante klonen worden geselecteerd. Uit het 1^e jaar onderzoek in bepaalde proefvelden lijken de klonen "Atlas" en "Altena" het goed te doen, maar er moet meer onderzoek komen.

Bron: Bosschap

Zodra er nieuwe ontwikkelingen komen, zal er in het Buitenblad aandacht aan besteed worden.

In een volgende nieuwsbrief zal er een artikel gewijd worden aan het beruchte perenvuur.

Voor de natuurinternetsurfer hier enkele leuke tips:

- Het Landschap Erfgoed Utrecht heeft in 2012 het lesmateriaal voor scholen vernieuwd: op de volgende link kunnen leerlingen en andere geïnteresseerden lezen over het natuurbeheer op enkele landgoederen, inclusief een stukje achtergrondinformatie b.v. over de **Bethunepolder**: www.landschaperfgoedutrecht/leerlingen/school-kan-de-boom-in/locatietienhoven
- Verder een prima instructie over **landschapselementen en benodigde werktuigen** bij natuuronderhoud. Deze hangt nu geplastificeerd ook in de keet en BP. Lukt het niet dan kan je via www.landschaperfgoedutrecht/leerlingen/school-kan-de-boom-in/ verder kiezen bij extra informatie.
- Hou je van **primitief kamperen, halve dagen werken in de natuur en heb je niet veel geld voor vakantie?** Kijk eens op de site: www.vobulakamperen.nl . Op verschillende unieke plekken in Nederland wordt i.o.m. de beheerders van landgoederen aan niet commercieel natuuronderhoud gedaan. Gezellige sfeer met kampvuur etc.

Bertheke.

Foto: Jan Kleymans

In de rubriek **Reint vertelt**.....

vertelt Reint over het hoe en waarom.

In deze nieuwsbrief een vervolg van

Huidige organisatie van natuurontwikkeling en beheer

deel 2

Op het ambitieuze project, te weten de aanleg van een ecologische hoofdstructuur met leefgebieden van voldoende formaat voor planten en dieren, onderling verbonden, is het vorige kabinet drastisch gaan bezuinigen door het verstrekken van veel minder geld voor aankoop van gronden en betutteling van Staatsbosbeheer en dit lijkt voorlopig niet te veranderen.

Verder hoopt men voor realisatie op de inzet van de private sector, waaronder boeren.

Buiten de E.H.S., in de "witte gebieden" is het ontwikkelen van meer natuur en de zorg daarvoor even belangrijk. Deze natuur is sterk versnipperd en heeft veelal te lijden onder klimaatverandering (voedselarme graslanden, hoogveen, heide, laagveen). Ook voor recreatie is een groene dooradering van het landschap belangrijk.

De Europese Unie gaat haar landbouwbeleid hervormen (per 1-1-2014).

Inkomenssteun aan boeren wordt gekoppeld aan eisen voor vergroening.

Dit kan bijvoorbeeld door handhaving van permanent grasland, reservering van een percentage voor ecologisch beheer en gewasdiversificatie.

Rijkssubsidies voor natuurontwikkeling en beheer kunnen een goede impuls zijn, maar zijn vaker een bron van frustratie en ergernis. Het aanvragen ervan is, zeker voor boeren, complex en ontoegankelijk, terwijl ze vaak aardig gewend zijn aan digitale ontwikkelingen (i.v.m. de

oogstafzet).

Bovendien is de controle veelal uitbesteed aan bureaux, die de regeltjes vaak hinderlijk ambtelijk invullen. Veel boeren beginnen er daarom helemaal niet aan.

De voornaamste opdracht van de Provincies is de ruimtelijke ordening en daarmee het ontwikkelen van een groenbeleid.

Omdat de Provincie nu eenmaal uit gemeenten bestaat met een eigen verantwoordelijkheid, is samenwerking van groot belang. Dit heeft er toe geleid dat de Provincie :

- 1- zich niet bemoeit met groenontwikkeling binnen de bebouwde kom;
- 2- ze voor het buitengebied streekplannen ontwikkelt, adviseert bij bestemmingen, alsmede het ontwikkelen van landschapsbeleidsplannen initieert, incl. doelsoorten en doelbiotopen;
- 3- met een eigen budget regelingen aangaat voor ontwikkelen en beheren van natuur met verenigingen en particulieren;
- 4- tijd en geld steekt in het monitoren van natuur.

Voor de contacten met natuurverenigingen grondeigenaren en burgers maakt ze meestal "gebruik van" een aparte organisatie, zoals het LEU in Utrecht. Het LEU wordt ook voor een groot deel door de Provincie gefinancierd.

vervolg ► blz.6

Waterschappen en recreatieschappen hebben een taak in het natuurbeheer. Ze worden gefinancierd door de gemeenschap. Waterschappen zijn verantwoordelijk voor de waterkwaliteit van het oppervlaktewater en de waterpeilen.

De Kievit in Harmelen

Foto: Hans van Aartrijk

Natuurbeheer is hier een kernactiviteit, wat te merken is bij baggeren en schonen de aanleg van vistrappen, enz. Recreatieschappen zijn geheel gericht op recreatie en de benodigde infrastructuur hiervoor. Natuur is merkwaardig genoeg geen kernactiviteit (bron = beleidsplan)

Het LEU is in de 70-er jaren in het leven geroepen als organisatie om vrijwilligersgroepen voor landschapsbeheer te ondersteunen en is zelf ook beheerswerk met vrijwilligers gaan doen.

Omdat samenwerken met de gemeenten noodzakelijk was, zijn per gemeente landschapscoördinatoren aangetrokken, door het LEU (toen SLB en later LBU) aangestuurd.

Men heeft er echter voor gekozen ze als gemeentebambenaar te laten functioneren dus betaald door de gemeente. Dit leidde al meteen tot enorme verschillen in mogelijkheden; het budget in Woerden was meer dan f 200.000,-, in Vleuten f 30.000,- en Utrecht had geen coördinator.

gesprek met K.H. van Meekeren, coördinator van de gemeente Montfoort

foto:Hans van Aartrijk

In de loop der jaren bleken de gemeenten onbetrouwbare partners; na wijzigingen in de politiek verdwenen inmiddels de meeste coördinatoren.

Het LEU, dat voornamelijk door de Provincie werd gefinancierd en dat sinds kort ook het Cultureel Erfgoed in haar pakket heeft, moet nu ook meer en meer op zoek gaan naar eigen financieringsbronnen.

Particulieren tenslotte blijken belangrijke partners bij zorg voor natuur en landschapsbeheer.

Bij landgoederen blijken behoud en verbetering van natuur-en landschapskwaliteit vanzelfsprekend. Hier wordt dan ook druk gebruik gemaakt van subsidies

en die zijn er nog steeds. Toch wordt men gedwongen om andere financieringsmogelijkheden te zoeken, bijvoorbeeld met tentoonstellingen en manifestaties, entreegelden, de bouw van woningen, houtoogst >>> productie van biomassa en nog veel meer.

Foto:Jan Kleymans

50% van de bossen in Nederland is in particuliere handen ! Maar natuurlijk blijft de omzet in verhouding tot het vermogen dat vastzit in grond en gebouwen gering.

Burgers, die kleine stukjes grond met bos bezitten in het buitengebied zijn er veel; ze bezitten 13 % van alle bos, maar zijn slecht georganiseerd. Ze zouden veel meer voorlicht, aangestuurd en ondersteund moeten worden.

Boeren, het is duidelijk, beheren zeer veel grond, maar weinig bos. De politiek heeft de afgelopen periode gemikt op de boer als natuurbeheerder en doet dat nog steeds. De huidige politiek heeft de plannen van "Brussel" om landbouwondersteuning te koppelen aan eisen voor vergroening "te weinig flexibel" genoemd en pleit voor een keuzemenu van vergroeningsmaatregelen en meer mikken op "versterking concurrentiekracht" en op "beloning van maatschappelijke prestaties".

De boer als natuurbeheerder ondersteunen is op op z'n zachtst gezegd volstrekt inefficiënt gebleken.

geriefbosje te Achthoven
foto: Hans van Aartrijk

In onze eigen praktijk blijkt dat boeren geen tijd hebben om houtopstanden te onderhouden.

Ze moeten door vrijwilligers worden geholpen. Dit gaat iets beter in het oosten van Nederland, waar het houtwallen met eik betreft. Dit levert wat op en de zoi kan doorgaans blijven liggen. Hetzelfde geldt voor weidevogelbeheer en slootkantbeheer. Hier komt nog bij dat de Provincie bij de beoordeling van kwaliteit gericht is op bijzondere soorten, terwijl boeren hiermee beperkingen in hun bedrijfsvoering vrezen. Een boer heeft een efficiënt productiebedrijf nodig; daarom is de combinatie boer - natuurbeheerder een ongelukkige. De boer is natuurlijk wel de ondernemer die

vervolg ► blz.7

verbouwt wat de mens wil.
Daarom is de keus die de EU maakt om ondersteuning te koppelen aan gewasdiversificatie een gelukkige.

Voor burgers, particulieren, de mens ten slotte is voldoende leefruimte voor plant en dier met voldoende verscheidenheid zeer belangrijk. Niet alleen betreffende gezondheid en welbevinden, maar ook therapeutisch; het is goed om "de ander" te leren zien en respecteren. En de mens heeft er wat voor over. Samen met georganiseerde recreatie kan hij de dragende kracht zijn voor natuurontwikkeling.

Volgende aflevering hoop ik te beschrijven hoe het wereldje er uit zou moeten zien; maar aarzel niet om het ook nog te moeten lezen: er is altijd meer te verhalen over hoe het niet moet dan over hoe het wel moet.

Agenda:

- 25 mei – voorjaarsexcursie mededelingen over locatie e.d. volgen
- 31 mei – A.L.V.; plaats B.P. uitnodigingen e.d. volgen
- september- Open Huis Buitenplaats mededelingen volgen

Van de werkvloer

De laatste dag dat we voor Natuurmonumenten werkten, was op donderdag 24 januari. Aan de Lagehaarsedijk (tegenover kasteel De Haar) werd met acht knotters in rap tempo een 15-tal wilgen geknot. ▶▶▶

Op de vrijdag erna werd de kleine ploeg verdeeld: 3 mannen togen weer naar de Zeister bossen om hout te halen en 3 maakten eindelijk de elzen-singel tegenover de Buitenplaats een kopje kleiner. Dit karwei werd aanzienlijk vergemakkelijkt omdat er op het ijs gewerkt kon worden. Het snoeihout van de elzen werd voor een deel op een grote horst verwerkt.

Foto: Daan v.d.Elst

Al heel lang is het traditie dat we eind januari naar Queeckhoven in Breukelen gaan. Vorig jaar hebben we daar niets gedaan. In dit seizoen stond het knotten van een aantal wilgen en het terugzetten van overhangend hout op het programma. Tevens werd een aantal elzen op de oude stoof teruggezet.

Op zaterdag de 26^e werd een begin gemaakt met de uitvoering. De sneeuw 's middags kon niet verhinderen dat de 8 aanwezigen een flinke "productie" konden maken. Op de drie werkdagen in de week daaropvolgend werd door resp. 7, 10 en 8 personen gewerkt. Op een 2-tal hopen werd het dikkere hout opgestapeld om later in het seizoen, bij voldoende harde grond, op te halen.

Foto's: Jan Kleymans

De Wildveldseweg (familie Sturkenboom) werd opgezocht om een viertal wilgen, een enorme treurwilg en een gierfboosje van overtollig hout te ontdoen. Donderdag 7 februari waren er 10 knotters aanwezig om in de boom te klimmen. Gelukkig was boer Sturkenboom behulpzaam door met zijn shovel het snoeihout uit het

weiland op te halen.

Ad was al begonnen aan de enorme, hoge treurwilg, maar liet het moeilijker werk voor de volgende dag aan Kees over.

Het snoeihout werd weer ouderwets verbrand op een pittig vuur.

De dag erop (een vrijdag) waren er gelukkig veel liefhebbers, want er was nog veel te doen: de enorme treurwilg moest verder ontdaan worden van potige armen. Vier leden hielden zich hier mee bezig.

Zes anderen zochten in het weiland een klein bosje op om het overhangende hout weg te zagen. Verder werden er een aantal elzen teruggezet op de oude stoof.

Het bruikbare hout voor de verkoop werd op een stapel gelegd om later in het voorjaar opgehaald te worden.

Foto:Jan Kleymans

Foto:Jan Kleymans

Een laat begin op die zaterdag, want waar was de sleutel van het hek dat toegang gaf tot het terrein Bijleveld, eigendom van Staatsbosbeheer? Gelukkig hing die wel op de goede plek en kon tenslotte de keet ter plekke worden gereden.

Een flinke klus wachtte ons, want over zo'n 200 meter bos terug zetten, is geen sinecure, vooral niet omdat er "dikke" bomen bij waren. Het merendeel els, maar ook wat wilg, meidoorn, es en

vuilboom.

Ondanks de hoeveelheid dikke bomen bleef er voldoende werk over voor de handzagers.

Het snoeihout kwam op rillen, het dikkere hout werd op stapels gelegd, maar er werd ook al wat hout meegenomen naar de Buitenplaats.

Op deze dag waren 10 leden actief; de meeste in het rechterbos (zie foto hiernaast). Opvallend was het hoge waterpeil in het bos. Hierdoor moest het verwerken van het snoeihout op rillen enigszins aangepast worden.

Foto:Jan Kleymans

Oranje weeralarm was er op donderdag 14 februari. Toch waren er weer 10 enthousiastelingen; echter niet voor lang, want ijzige wind en korrelsneeuw maakten rond 11.15 uur verder werken onmogelijk. Wel een imposant gezicht: het stuiven van de sneeuw over het ijs van de bevroren zij-arm van de Bijleveld.....

De dag erna gingen opnieuw 10 knotters in de herkansing.

Het weer hield zich nu gelukkig rustig, zodat de gemiste werkuren van de donderdag redelijk gecompenseerd konden worden. Op de zaterdag was er een redelijke opkomst; zo veel als mogelijk werd het zware hout al uit "bos A" gekruid om later opgehaald te worden.

Foto: Jan Kleymans

De laatste werkdag in Bijleveld was op donderdag 21 februari. Er woei een ijskoude noordoosten wind; gelukkig kon er vaak in de luwte van de bosrand gewerkt worden. Kees vertoonde zijn kunsten met een werpkoord om een touw hoog in de boom te krijgen en werden de laatste bomen omgelegd en uitgekleeft; één ander ging in een heel hoog tempo.

Er werd afgezien van het omzagen van diverse zeer hoge wilgen. In overleg met S.B.B. is besloten deze bomen door een aannemer later in het jaar te laten doen.

Op vrijdag 22 februari (een nog steeds koude wind) was 't weer eens tijd voor het ouderwetse wilgenknotten; 25 stuks stonden keurig in de rij op het land van boer Van Schaik te Harmelen. Bij velen van ons bekend vanwege de kaas.

Het vuur was weldra heet genoeg om zich aan te warmen; 10 knotters kregen gezelschap van een shovel, die de takkenbossen naast het vuur kwam leggen.

Op zaterdag kwam het werk net niet af, omdat er iets te weinig werkers (7) waren.

De 2 wilgen, die nog geknot moesten worden, kwamen op de laatste dag van februari aan de beurt. Binnen een paar uur was alles opgeruimd, zelfs het vuur was zeer snel weer op "niveau". De tien 10 aanwezigen togen vervolgens naar de Hollandse Kade (Gerverscop) om een vervolg te geven aan de werkzaamheden van het vorige winterseizoen.

Lieden, die er vorig jaar gewerkt hebben, weten dat de (loop)afstanden behoorlijk zijn en dat de kade op sommige plekken erg smal en aflopend richting slootkant is.

Besloten is daar Rukker weer in te zetten en wel met een "rugzakje" om het hout te vervoeren.

foto: Jan Kleymans

◀Rukker wordt op de B.P. met rugzakje op de aanhanger gereden. Coen en Reint kijken toe of alles goed verloopt. Aan het werk op de kade, waar veel bramen het werk af en toe bemoeilijken . ▶

Foto's : Jan Kleymans

Nadat Koos het (wandel)pad op de kade over een flink aantal meters enigszins geëgaliseerd had, kon de loopafstand flink bekort worden, omdat Rukker nu zo'n 400 m ver op de kade kon komen. Op verzoek van de eigenaar (gemeente Woerden) werd een enkele eik afgezet en enige dikke armen van eiken die slootbeheer bemoeilijken, afgezet. Verder werden het overhangende hout over de sloten weerszij en enige elzengroepen gedund.

Op vrijdag 1 maart gingen 9 leden verder met het werk.

De zaterdag was voor ons een "tussendag": de vrienden van het Maximapark hadden gevraagd te assisteren bij het knotten van een elzensingel (relict) in de Buitenhof. Totaal waren 11 landschap-beheerders en 10 vrienden daarbij actief, evenals enige kinderen.

In de Buitenplaats werd 's morgens eerst koffie gedronken en later geluncht met broodjes en soep.

Op donderdag 7 maart was de Hollandse Kade (Gerverscop) weer aan de beurt. Met een klein ploegje van 6 personen werd een vervolg gegeven aan het zaagwerk; tevens werd er aangeplant.

Een 40-tal boompjes (Gelderse roos, lijsterbes, liguster en kardinaalsmuts) ging op de "kalere" plekken van de kade de grond in.

Rukker bewees weer zijn nut met de houtafvoer.

Foto:Jan Kleymans

Vrijdags werd met 9 leden het werk voor dit seizoen op de kade afgerond en rond 12.00 uur toog men naar een andere Hollandse Kade, te weten de "Kievitkade". Nadat er onder de hooiberg verse brandstof was ingenomen, toog men naar de kade om de eerste wilgen van hun pruiken te ontdoen. Het snoeihout werd op de oude rillen gelegd.

foto:Jan Kleymans

Er werd voortvarend gewerkt en in zeer korte tijd waren de oude rillen weer tot de nok gevuld.

Zaterdag zou weer een weerrecord opleveren. In De Bildt zou het gedurende 24 uur onafgebroken regenen. Dat klopt wel: de zes aanwezigen op deze dag zagen er rond 13.30 uur als verzopen katten uit. Toen vonden ze het wel genoeg, maar ontevreden waren ze niet . Alles in aanmerking genomen, is er toch behoorlijk wat werk verzet.

Foto: Jan Kleymans

Hans van de Zwet bericht...

Het is van alle tijden dat we een zeer vol winterprogramma hebben dat nauwelijks ruimte biedt voor extra activiteiten op de reguliere dagen donderdag, vrijdag en zaterdag.

Het zal dan ook niet verbazen, dat er buiten onze vaste 3 dagen nog veel op andere dagen gebeurt.

Zo is het bijvoorbeeld Reint gelukt om op 2 dinsdagen wat mensen te verzamelen om de takken-zooi van een snoeibeurt van 2 fruitboomgaarden in Vleuten op te ruimen.

Op de Hof ter Weydeweg 10b liggen keurige hopen klaar voor verbranding te zijner tijd.

Bij de manege hebben we veel in een ril kunnen verwerken, maar er ligt nog genoeg om t.z.t. af te voeren richting brandplaats of richting De Stits. Deze opruimactie van ons heeft niet alleen weer 2 verzorgde fruitboomgaarden opgeleverd, maar de opbrengst was ook nog zo'n 5 kubieke meter fruithout voor onze voorraad.

Koos, de ploegbaas bericht.....

Zoals dat dan gaat !

We hebben een leuke extra klus kunnen aannemen. Tijdens het werk tegenover de Hamtoren (met andere vrijwilligers) hebben we contact gelegd met Piet. Wie kent hem niet ??

Van voetbalvereniging OSM uit Maarsen. Of wij OSM konden verlossen van een aantal hoge bomen. Oh, jawel.

Wij hebben OSM goed kunnen helpen door een aantal bomen te rooien, die voor veel bladoverlast en schaduw op het voetbalveld zorgden. Veel extra hardhout voor ons !

Daarnaast worden twee OSM-bospercelen opgenomen in het komend winterprogramma. Het mooie eraan vind ik, dat de ene vrijwilligersorganisatie de andere kan helpen. Met winst voor beiden. Wel veel werk...

Uiteindelijk zijn we een 5-tal extra werkdagen (woensdag) bezig geweest. Ik hoop dat onze leden hun ogen en oren goed open houden voor dergelijke klussen. Het gebrek aan (es) hardhout kan hierdoor gecompenseerd worden.

Het hout van OSM en wat we mogen ophalen in de omgeving van Zeist levert véél werk in het zaag/kloofseizoen.

We hoeven hopelijk geen klanten teleur te stellen, omdat we onvoldoende hout hebben en 't zijn extra inkomsten.

Ik kan er alleen maar blij mee zijn.

foto: Jan Kleymans

Binnenste buiten.....

door
Dries Willems

Hier weer wat berichten van het bestuursfront. We hebben besloten ons dit jaar niet beschikbaar te stellen voor *maatschappelijke stages*. Het kost teveel begeleiding.

Begin april krijgen onze klanten een brief waarin we aankondigen al in mei te beginnen met *levering van hout*. Het voordeel hiervan is onder meer dat we dan in september en oktober meer tijd hebben voor afwerken van het zomerprogramma.

De themagroep *Visie op groen* onder leiding van Tabe is inmiddels van start gegaan.

Wat betreft het thema *leden en de onderlinge communicatie* vermeldt Ad dat de sfeer op het werk goed is en dat er over het algemeen een grote opkomst is.

Dries neemt *PR en externe communicatie* over van Ruud en gaat een paar mensen bij elkaar roepen. Hij gaat ook een aanvraag indienen bij de Provincie Utrecht en het LEU voor het inschakelen van een adviseur op dit terrein. Het voorstel om in het najaar *Open Huis* te houden voor omwonenden en belangstellenden wordt goed ontvangen. Mogelijke datum is 21 september.

We hebben een nieuwe *beheerder*: Ben van Bommel! Hij is een kennis van Ruud. Dries heeft enkele gesprekken met hem gevoerd. Ben heeft een bouwkundige achtergrond en woont in Maarsen. Elders in dit Buitenblad zal hij zich zelf voorstellen.

We hebben de mogelijkheden tot het *schoonmaken van het gebouw* verder onderzocht; op de volgende bestuursvergadering nemen we daar een definitief besluit over.

Medio mei vindt weer de *jaarlijkse excursie* plaats, mogelijk naar het Veenmuseum in Vinkenveen. Daarover meer in het volgende Buitenblad.